

Ügyszám: NAIH-799-8/2013/H.

Tárgy: NETRIS Informatikai Kereskedelmi és
Szolgáltató Kft. adatkezelése

H A T Á R O Z A T

A **NETRIS Informatikai Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot** (a továbbiakban: Kötelezett) (2220 Vecsés, Budai Nagy Antal u. 98/A.) az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

**450.000 Ft, azaz négyszázötvenezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezem, továbbá elrendelem

- a www.kedvesem.hu honlapon továbbra is jogellenesen kezelt 16 éven aluliak személyes adatainak törlését vagy a szükséges törvényes képviselői nyilatkozatok utólagos beszerzését, valamint az adatkezelési gyakorlat jogszabályoknak megfelelő átalakítását a fenti társkereső oldalra történő regisztráció tekintetében,
- a www.kedvesem.hu honlapra történő regisztráció során a direkt marketing célú hírlevelek küldéséhez való hozzájárulás beszerzésére vonatkozó gyakorlatuk jogszabályoknak megfelelő átalakítását, valamint az adatkezelés céljai között a direkt marketing célú hirdetések küldésének feltüntetését,
- tegye egyértelművé szabályzataiban az adatkezelés folyamatát, nevezze meg az abban résztvevő társaságokat, valamint azt is, hogy milyen célból, milyen tevékenységet végeznek a személyes adatokkal. Tisztázza ennek megfelelően a Postvex Kft. adatkezelésben betöltött szerepét, amennyiben szükségesnek tartja a „vállalatcsoportjára” történő utalást, jelölje meg pontosan annak tagjait és pontos részvételüket az érintettek adatainak kezelésében, feldolgozásában,
- valamint a www.kedvesem.hu honlapon elérhető adatkezelési szabályzat jogszabályoknak megfelelő átalakítását a felhasználók személyes adatai kezelésének szabályait tartalmazó jogszabálynak és jogorvoslati lehetőségeik pontos megjelölése érdekében.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon** belül **a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédese célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009)** javára kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH-799/2013. BÍRS. számra.**

Egyidejűleg elrendelem jelen határozatnak a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján történő nyilvánosságra hozatalát.

A határozat végrehajtásáról annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítsék** a Hatóságot.

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezem.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. A Hatóság 2013. évi ellenőrzési tervének kitűzött célja az internetes honlapok adatkezelésének, regisztrációs folyamatának az érintettek, felhasználók jogainak érvényesülése szempontjából való vizsgálata, különös tekintettel a kiskorúak adatainak kezelésére. Ennek keretében döntött a Hatóság a hazai társkereső oldalak üzemeltetői által folytatott adatkezelés vizsgálatáról.

A www.kedvesem.hu társkereső weboldalon végzett próbaregisztáció során a Hatóság megállapította, hogy a honlapon mintegy 2500 olyan adatlap található, melyeknél a regisztrált felhasználók életkora 16 év alatti. A Hatóság ezt követően a honlaphoz kapcsolódó felhasználási és adatkezelési szabályzatok áttekintését is elvégezte a személyes adatok kezelése tekintetében.

Fentiekre tekintettel a Hatóság 2013. április hó 22. napján a Kötelezett adatkezelése tekintetében adatvédelmi hatósági eljárás indításáról döntött az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) és (4) bekezdése alapján.

A Hatóság ügyintézője (Takács Ádám néven, felhasználónév: tusziko, valamint Nagy Daniella néven, felhasználónév: n.daniella) regisztrált a www.kedvesem.hu oldalon 2013. január hó 4. és 2013. március hó 21. napján 14 évesként, mely során megismerhetőek voltak a kifogásolt adatlapok. A személyes adatok kezeléséhez adott jognyilatkozat érvényességéhez a törvényes képviselő beleegyezését vagy utólagos jóváhagyását a Kötelezett nem kérte. Felvetődött továbbá, hogy a Kötelezett által kezelt honlap adatkezelési szabályzata nem felel meg az adatvédelmi követelményeknek, így nem ad minden esetben lehetőséget a Kötelezett a honlapra regisztráló felhasználóknak arra, hogy külön jognyilatkozattal járulhassanak hozzá az elektronikus hirdetésküldéshez, az a regisztrációval automatikus, 10 éves korban jelölte meg a regisztrációs életkor alsó határát, valamint tévesen tájékoztatták az érintetteket jogorvoslati lehetőségeikről, illetve az adatkezeléssel kapcsolatos jogaikról rendelkező jogszabályról. Nem volt egyértelmű a Kötelezett által a honlapon közzétett szabályzatokban, hogy milyen ügyfélszolgálati partnerrel működik együtt, aki hozzáfér a felhasználók személyes adataihoz, valamint hogy kit értenek „vállalatcsoportjuk” alatt, akire átruházhatják az érintettek személyes adatait, valamint akik weboldalaival a szolgáltatás össze van kapcsolva, és akik szintén alkalmazhatnak cookiekat, melyért a Kötelezett felelősséget nem vállal.

Fentiekre figyelemmel a Hatóság a NAIH-799-2/2013. ügyiratszámú, 2013. április hó 22. napján kelt végzésével felhívta a Kötelezettet arra, hogy a tényállás tisztázása érdekében adjon tájékoztatást a feltárt adatkezelési hiányosságok tekintetében.

A Kötelezett nevében a társaság ügyvezetője 2013. április hó 22. napján kelt, 2013. május hó 14. napján érkezett beadványában a következő tájékoztatást adta:

A Kötelezett 2008 óta üzemelteti a www.kedvesem.hu weboldalt, állítása szerint az oldalra minden tartalom és felhasználó csak moderálás után kerülhet fel, ami természetesen nem küszöbölhet ki minden hibát, különösen a felhasználók által hibásan megadott adatokat. Véleménye szerint gyakran előfordul, hogy bár fiatalokként megjelölve regisztrál oldalukra egy felhasználó, mégis a fizikai paramétereiből látható, hogy elmúlt 18 éves. A magyar társskereső piac működését az Infotv-nek való megfelelés szempontjából megvizsgálva azt tapasztalta, hogy a vezető portálok egyike sem küld a törvényes képviselő hozzájárulását kérő nyilatkozatmintát kitöltésre és visszaküldésre. Ugyanerre a megállapításra jutott több államilag üzemeltetett oldal esetében is (többek között a www.magyarorszag.hu oldallal kapcsolatban) ezeken az oldalakon szintén nem teszik meg az Infotv. rendelkezési által előírtakat a hozzájárulás beszerzése érdekében.

Állítása szerint a www.kedvesem.hu oldalon a legalsó regisztrációs korhatár 14 év (1999-es születési dátumot lehetett legalacsonyabbat megjelölni) volt 2013. április 22-ig, amikor is a korhatárt 17 évre emelte, összhangban az Infotv. szabályaival, míg a 16 évet be nem töltött felhasználók adatlapjait elutasította.

Előadása szerint a felhasználók a regisztráció elvégzése és belépés után beállíthatják (a profil beállítások menüpont alatt), hogy milyen hírlevélre iratkoznak fel, melyeknek a következő típusai vannak: általános hírlevél, értesítés az új regisztráltakról, a felhasználó által keresett társskeresőkről, beérkezett üzenetekről, barátnak vagy kedvencnek jelölésről, illetve a www.kedvesem.hu társskereső partnereinek ajánlata.

Vállalatcsoport alatt a NETRIS Kft-t és a Postvex Kft-t kell érteni, melyet az ÁSZF-ben a félreértések elkerülése érdekében ki is javított. Cookiekat az oldalon megjelenő hirdetések (hirdetés-kiszolgálók és statisztikai szoftverek) helyeznek el a felhasználó számítógépén, az oldal ügyfélszolgálatát pedig állítása szerint személyesen látja el.

Tekintettel arra, hogy a Kötelezett a honlapon elérhető szabályzatain eszközölt javításokkal sem orvosolta az adatkezelés vizsgálata során feltárt hibákat és hiányosságokat, valamint több esetben nem adott megnyugtató választ a NAIH-799-2/2013. ügyiratszámú végzésben feltett kérdésekre, a tényállás megállapítása érdekében a Hatóság szükségesnek látta NAIH-799-4/2013. ügyiratszámú, 2013. június hó 19. napján kelt végzésében újabb kérdések megvizsgálását.

A Kötelezett a következőképpen pontosította a „vállalatcsoport” kifejezést a honlapon elérhető ÁSZF-ben: „Vállalatcsoportunk a Netris Kft-re és a Postvex Kft-re *kiemelten* vonatkozik.” Nyilatkozatuk szerint azonban „vállalatcsoportjuk” egészen pontosan a fenti két Kft-t jelenti, így ez a kétfajta megfogalmazás továbbra sem tette egyértelművé, hogy mely társaságok alkalmazhatnak cookiekat a honlapon, illetve milyen célból és kiknek továbbítják (ÁSZF 14.5. pont) a felhasználók személyes adatait. Továbbá azt sem tisztázta a Kötelezett, hogy milyen szerepe van az adatkezelés folyamatában a Postvex Kft-nek.

A Kötelezett 2013. június hó 27. napján kelt, 2013. július hó 16. napján érkezett beadványában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a Postvex Kft. a saját vállalkozása, az 100 %-os tulajdonában van, a felhasználók adataihoz így személyesen ő férhet hozzá. A Postvex Kft. keretében végez a

www.kedvesem.hu oldallal kapcsolatos és egyéb külső cégek számára informatikai fejlesztéseket. Állítása szerint nem vesznek igénybe harmadik felet az adatkezelés során.

A Kötelezett beadványában továbbra sem adta indokát annak, hogy milyen célból és kiknek továbbítják a felhasználók személyes adatait az ÁSZF 14.5. pontja értelmében, valamint, hogy kik tartoznak még „vállalatcsoportjukhoz” az ÁSZF 14.2.4. pontja értelmében. Nem nyilatkozott továbbá arról, hogy mi lett a sorsa a 16 éven aluli életkorral regisztrált felhasználók adatainak, kezelik-e továbbra is azokat. Az sem világos, hogy miként hivatkozhatott már az adatvédelmi hatósági eljárás megindításakor hatályos szabályzataiban a „vállalatcsoport” kifejezés alatt a Postvex Kft-re, amikor azt a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálatától lekérdezett cégkivonat adatai szerint csak 2013. május hó 7. napján jegyezték be. Fentiekre tekintettel a Hatóság indokoltnak találta a fenti kérdések tisztázását, így NAIH-799-6/2013. ügyiratszámú, 2013. augusztus hó 08. napján kelt végzésében azok megválaszolására hívta fel a Kötelezettet, valamint egyúttal más társkereső oldalak adatkezelése tárgyában, a jelen ügygel egy időben indult eljárások során feltárt tényállások egységes mérlegelésére és elbírálására tekintettel az ügyintézési határidőt 30 nappal meghosszabbította.

A Kötelezett 2013. augusztus hó 23. napján kelt, 2013. szeptember hó 4. napján érkezett beadványában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a 16. életévét be nem töltött felhasználók minden adatát törölték és nem kezelik tovább az adataikat. Válaszában nem adott magyarázatot arra, hogy kit értett a Postvex Kft. bejegyzése előtt „vállalatcsoport” kifejezés alatt, csupán annyit közölt ebben a tárgyban, hogy „vállalatcsoport” alatt 2013. május hó 13. napjától kell érteni a Postvex Kft-t. Állítása szerint nem továbbítják a felhasználók személyes adatait a Postvex Kft. részére, a társaság pedig nem végez sem adatkezelést, sem adatfeldolgozást a www.kedvesem.hu oldallal kapcsolatban.

A Hatóság a következő, az adatvédelmi hatósági eljárás során végzett weboldal-mentéseket vette figyelembe, értékelte bizonyítékként a határozat meghozatalakor:

- 14 éves életkorral regisztrált adatlapok (n.daniella és tusziko azonosítókkal), keresési találatok mentése 16 éven aluli felhasználókra szűkítve, 16 éven aluli profiloldalak;
- belépés az n.daniella azonosítóval regisztrált profilba 2013. augusztus hó 8. és 2013. szeptember hó 12. napjain;
- az n.daniella@citromail.hu postafiókra érkezett értesítés új regisztráltakról 2013. szeptember hó 12. napján;
- a Kötelezett nyilatkozata szerint törölt profil (zsolti1998, nana411) találatai a www.google.hu oldalon elérhető keresőben és a www.kedvesem.hu oldalra történő belépés nélkül megtekintő profiloldal;
- www.fehernemudiszkont.hu oldal elérhetőségei és Adatvédelmi szabályzata;
- www.kedvesem.hu oldalon elérhető „Hirdetési ajánlat” hivatkozás megjelenített oldala.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: „személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,

7. pontja értelmében „hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,

10. pontja szerint: „adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”,

11. pontja értelmében „adattovábbítás: az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele”,

13. pontja szerint: „adattörlés: az adatok felismerhetetlenné tétele oly módon, hogy a helyreállításuk többé nem lehetséges”.

Az Infotv. 4. és 5. §-a szerint: „(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Az Infotv. 6. § (3) bekezdése szerint „a 16. életévét betöltött kiskorú érintett hozzájárulását tartalmazó jognyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása nem szükséges”.

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12. §-a szerint „kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, kivéve, ha házasságot kötött”. A 12/B. § (1) bekezdése értelmében „cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be”, a 12/C. § (1) bekezdése alapján „a cselekvőképtelen kiskorú jognyilatkozata semmis; nevében a törvényes képviselője jár el”.

A Ptk. 12/A. § (1) bekezdése értelmében „korlátozottan cselekvőképés az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét már betöltötte és nem cselekvőképtelen”.

A fenti jogszabályhely (2) bekezdése alapján „a korlátozottan cselekvőképés kiskorú nyilatkozatának érvényességéhez - ha jogszabály kivételt nem tesz - törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása szükséges. Ha a korlátozottan cselekvőképés kiskorú cselekvőképessé válik, maga dönt a függő jognyilatkozatainak érvényességéről”. Azonban a (3) bekezdés b) pontja szerint „a korlátozottan cselekvőképés kiskorú a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül is megkötheti a mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződéseket”.

III. Megállapítások:

1. A jognyilatkozatok érvényességének, így a kiskorúak adatainak kezeléséhez adott hozzájárulás érvényességének szabályozását a Ptk. tartalmazza. A Ptk. 12/C. § (1) bekezdése értelmében a 14 éven aluli kiskorú jognyilatkozata (ilyen korról is lehetséges volt a regisztráció az oldalon, hiszen erre több profil is példaként szolgál az oldalon) semmis, nevében a törvényes képviselője járhat el. A Ptk. 12/A. § (2) bekezdése szerint „a korlátozottan cselekvőképes kiskorú nyilatkozatának érvényességéhez - ha jogszabály kivételt nem tesz - törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása szükséges.” Az említett jogszabályi kivételt az Infotv. 6. § (3) bekezdése tartalmazza, mely kimondja, hogy a 16. életévét betöltött kiskorú hozzájárulását tartalmazó jognyilatkozatának érvényességéhez nem szükséges törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása. A jogalkotó ezzel a rendelkezésével tehát kiemelte a 16 és 18 év közötti kiskorúakat a főszabály rendelkezése alól, melyből az argumentum a contrario elv alkalmazásával történő értelmezésből a jogalkotónak az a szándéka is kiolvasható, hogy a 14 és 16 év közötti kiskorúak esetében továbbra is szükséges a személyes adatok kezeléséhez adott hozzájárulás érvényességéhez a törvényes képviselő beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása, amivel egybecseng a Ptk. korlátozottan cselekvőképes kiskorúakra vonatkozó főszabálya. Ez alól további kivétel lehet a Ptk. 12/A. § (3) bekezdés b) pontja szerinti, a mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződések megkötése, melybe a társkereső oldalakon történő regisztráció már nem tartozhat bele egy ennyi idős kiskorú esetében.

A Hatóság álláspontja szerint a gyermekek és kiskorúak mindenképp álló érdekét kell figyelembe venni online tevékenységük és az interneten közzétett személyes adataik tekintetében, így különösen az ismeretségi hálózatok vonatkozásában. Ezen közösségi hálózatépítő oldalak közül pedig különösen a társkereső oldalak hordoznak magukban igazi kockázatokat, hiszen szemben a közösségi oldalakkal, melyeknek a barátokkal való kapcsolattartás a funkciója, a társkereső oldalak célja ismeretlenekkel való kapcsolatfelvétel lehetővé tétele (legalábbis a felhasználók szempontjából nézve).

A fenti szabályozás betartására kell törekedni akkor is, ha az nem mindig tűnik életszerűnek, vagy ha a jóváhagyás valóságos nehezen ellenőrizhető. Ellenkező esetben a honlap működtetője abban működik közre, hogy gyermekek párkapcsolat/szexuális kapcsolat céljából elérhetőek legyenek, mely elvezethet ahhoz is, hogy bűncselekmény áldozataivá váljanak. Az Infotv. 4. § (1) bekezdésének értelmében pedig az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Az EU szervei is hangsúlyozzák ezen kérdés fontosságát (a 95/46/EK irányelv 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 5/2009. számú véleménye az ismeretségi hálózatokról, az Európai Parlament és a Tanács 2006/952/EK számú ajánlása, valamint a Bizottság COM(2011) 556. számú, Gyermekek védelme a digitális világban című jelentése), kiemelve, hogy ezen a területen igen eltérő szintű védelmet sikerült megvalósítani a tagállamoknak. A káros tartalmaknak csak egy kisebb része származik közvetlenül hazánkból, jóval jelentősebb arányban ered más uniós tagállamokból és még inkább az Európai Unió kívülről, így egységes védelem ezekkel szemben nagyon nehezen megvalósítható. Addig viszont, amíg ilyesfajta harmonizált védelem meg nem valósul, a Hatóság álláspontja szerint a hazai viszonyok között elérhető maximális védelemre kell törekedni a gyermekek és kiskorúak személyes adatainak interneten történő közzétételével és az online tevékenységeik során elérhető tartalmak megfelelő szűrése érdekében.

Ezen védelem módzatai lehetnek pl. a honlapról letölthető, PDF formátumú szülői hozzájáruló nyomtatvány kitöltése és faxon vagy postán történő visszaküldése, vagy egy ingyenesen hívható szám létesítése a szülők részére a megfelelő tájékoztatás és hozzájárulás megadása érdekében. Más kérdés, hogy ilyen esetben felelősen jár-e el az a szülő, aki beleegyezik 16 éven aluli gyermeke társkeresés célú regisztrációjába.

A Kötelezett előadása szerint 14 év volt a legalacsonyabb regisztrációs korhatár, melyet 2013. április hó 22. napján 17-re emeltek. Ezen állítás első részének ellentmond, hogy a Hatóság a próbaregisztrációk elvégzése során több 13 éves életkorú felhasználót is talált (pl.: szandi00, anita1999, vagy 88rebi). A nyilatkozat második részét azért nem fogadta el bizonyítékként a Hatóság, mivel az a tény, hogy a Kötelezett – a Hatósághoz 2013. május hó 14. napján megérkezett – nyilatkozatát 2013. április hó 22-i dátummal látta el, azt eredményezte, hogy a válasz keletkezése korábbi, mint magának a hatósági eljárás megindításáról szóló értesítésnek Kötelezett általi – tértivevénnyel igazoltan 2013. április hó 25-én történt – átvétele, és ez megkérdőjelezi a Kötelezett által megtett intézkedés általa megjelölt időpontját.

A 2013. augusztus hó 23. napján kelt levele szerint minden 16 éven aluli felhasználó regisztrációját törölték és személyes adataikat sem kezelik tovább. Ezzel szemben a Hatóság képviselője azt tapasztalta, hogy a próbaregisztrációk során létrehozott profilokba továbbra is be lehet lépni, az azok során megismert 16 éven aluli profilokra a www.google.com oldalon elérhető keresőben rákeresve továbbra is (a www.kedvesem.hu oldalra történő belépés nélkül) megtekinthetők, valamint a próbaregisztráció során megadott e-mail címre továbbra is érkeznek az új regisztráltakról szóló értesítő e-mailek. A sérelmezett profilok egyfajta inaktív állapotba kerültek „elutasított társkereső adatlap” jelzéssel, azonban a megadott adatokat a Kötelezett továbbra is kezeli, nyilvántartja, közzéteszi. Arra, hogy miért 10 éves életkort ír elő az ÁSZF 2.1. pontjában a Kötelezett, tájékoztatást nem adott.

Fentiek miatt tehát a Kötelezett adatkezelése sérti az Infotv. 4. § (1) bekezdése által előírt tisztességes adatkezelés elvét, valamint nem tesz eleget az Infotv. 6. § (3) bekezdésében rögzített feltételeknek, így jogszabálysértő. Megállapítható továbbá, hogy a Kötelezett nyilatkozatai során több esetben valótlan tájékoztatást adott a hatósági eljárás során a 16 éven aluli felhasználók adatkezelésével kapcsolatban mind a legalacsonyabb regisztrációs életkor, mind a gyakorlatának átalakítására megtett intézkedések időpontjával és tárgyával kapcsolatban.

2. A www.kedvesem.hu oldalon elérhető Felhasználási Szabályzatban az adatkezelés céljai között említi a Kötelezett a hírlevélküldést, valamint az ÁSZF14.4. pontjában a következőkre hívja fel a felhasználók figyelmét: *„időről időre a Kedvesem.hu társkereső az oldal kiegészítéseire és változásaira, valamint különleges ajánlatainkra vonatkozóan hírleveleket küld Neked”*. A Kötelezett nyilatkozataiban előadta, hogy a felhasználók a regisztráció elvégzése és belépés után (a profil beállítások menüpont alatt) *„beállíthatják, hogy milyen hírlevelekre iratkoznak fel”*. Ezzel szemben a Hatóság képviselője a próbaregisztrációk során azt tapasztalta, hogy nincs lehetőség az oldalra történő regisztráció során külön jognyilatkozattal hozzájárulni a direkt marketing célú hírlevélküldéshez, az a regisztrációval automatikus, amint azt a profil beállítások menüpont alatt elérhető felsorolás mindegyike előtt automatikusan benne lévő pipa is mutat, tehát nem hírlevélre való feliratkozásra van lehetőség a beállítások között, csupán az utólagos leiratkozásra. Az elektronikus direkt marketing küldésre további bizonyíték a www.kedvesem.hu oldal „Hirdetési ajánlat” menüpontja alatt elérhető árlista, mely meghatározza az eDM kiküldésének árát.

A Hatóság álláspontja szerint a fenti gyakorlat a hozzájárulás beszerzése tekintetében a következők miatt nem felel meg az Infotv., a Grt. és az Ekertv. fent hivatkozott követelményeinek:

A vizsgált adatkezelés esetében az adatkezelés jogalapja az érintett hozzájárulása. A honlapokra történő regisztráció során két külön adatkezelés, adatkezelési cél határolható el, amelyek esetében a Hatóság álláspontja szerint külön-külön kell biztosítani a hozzájárulás lehetőségét. Egyrészt a regisztrációhoz, mint adatkezelési célhoz kapcsolódóan kezelheti a szolgáltató – többek között – az érintett elektronikus levelezési címét is az Ekertv. és az Infotv. rendelkezései szerint, ebben az esetben az e-mail cím kezelésének célja kizárólag a szolgáltatás igénybevételével összefüggő célokat öleli fel, így különösen az érintettel való kapcsolattartást vagy a szolgáltatáshoz kapcsolódó

rendszerüzenetek küldését. Ettől eltérő célú adatkezelés a szolgáltató részéről az elektronikus hirdetésküldés, ennek keretében az Ekertv. 14-14/C. §-a, a Grt. 6 §-a, illetve az Infotv. adatkezelésre vonatkozó rendelkezései által megszabott kereteken belül az érintett elektronikus levelezési címét elektronikus hirdetés küldése céljából is fel lehet használni.

A hozzájárulás definícióját a fentiekben idézett módon az Infotv. és a Grt. is rögzíti, némileg eltérő szóhasználattal. Az Infotv. 3. § 7. pontja és a Grt. 6. § (1) – (2) bekezdése szerinti meghatározások alapján tehát a *hozzájárulás akkor tekinthető megadottnak, ha az önkéntes elhatározáson, valamint megfelelő tájékoztatáson alapul, határozott/kifejezett, félreérthetetlen/egyértelmű, továbbá azt az érintett előzetesen adta meg.*

A hozzájárulás érvényességének egyik legfontosabb összetevője az érintett akaratának önkéntessége, amely akkor valósul meg, ha valódi választási lehetőség áll az érintett rendelkezésére. A Kötelezett gyakorlata szerint amennyiben a felhasználók regisztrálnak az oldalon, egyúttal hozzájárulnak az elektronikus hirdetésküldéshez is. A Kötelezett ezzel egyidejűleg biztosítja a hírlevélről való utólagos leiratkozás lehetőségét. A Hatóság álláspontja szerint a hozzájáruláson alapuló adatkezelések esetében az egymástól függő adatkezeléseknél – amikor valamely adatkezelés kizárólag akkor jön létre, amennyiben egy másik adatkezeléshez az érintett hozzájárul – főszabály szerint nem biztosított az önkéntesség. Ennek megfelelően nem biztosított az önkéntesség abban az esetben, amennyiben a regisztrációhoz kapcsolódó adatkezelés létrejötté attól függ, hogy az érintett hozzájárul-e az elektronikus hirdetésküldéshez vagy sem.

A *határozott/kifejezett* hozzájárulás akkor tekinthető teljesnek, ha a különböző célokhoz való hozzájárulást külön-külön teszi lehetővé a szolgáltató, tehát meghatározott, konkrét adatkezelési célhoz adja hozzájárulását az érintett. Az *egyértelműség/félreérthetlenség* követelményének való megfelelés kérdése kapcsán a Hatóság kiemeli az 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 2004. február 27-én elfogadott 5/2004. és a 2011. július 13-án elfogadott 15/2011. számú véleményeiben az e-mailben küldött direkt marketing anyagokkal kapcsolatban megfogalmazott azon álláspontját, miszerint: *„az ilyen mailek fogadására vonatkozó hallgatólagos hozzájárulás nem összeegyeztethető a 95/46/EK irányelv hozzájárulásra vonatkozó fogalom-meghatározásával”*. Az elektronikus hirdetőknél, így a Kötelezetteknek is olyan megoldást kell a hozzájárulás beszerzése tekintetében alkalmazniuk, amelynek nyomán egyértelmű hozzájárulást adhatnak az érintettek, mégpedig külön a regisztrációhoz, és külön az elektronikus hirdetésküldéshez, mint adatkezelési célhoz. Ilyennek tekinthető például a „checkbox” alkalmazása, amelynek nyomán a regisztráció során az érintettek egy-egy aktív, tevőleges magatartással külön-külön járulhatnak hozzá az oldalon történő regisztrációhoz kapcsolódó adatkezeléshez (egy tevőleges magatartás elmulasztása, így például a „checkbox”-ban szereplő jelzés ki nem kapcsolása nem tekinthető ilyennek), valamint ahhoz, hogy számukra a hirdető elektronikus hirdetésküldést küldjön (opt-in rendszer).

Ahogy az érvényes hozzájárulás előző két eleme, úgy a *megfelelő tájékoztatás* sem teljesült (mely tájékoztatásnak az Infotv. 20. §-a szerinti pontokra kell kiterjednie), ugyanis az eljárás megindításakor hatályban lévő adatkezelési szabályzatukban nem került egyértelműen feltüntetésre az adatkezelés célja és jogalapja pontban a direkt marketing célú felhasználás, mely ebben a formában nem nevezhető transzparens eljárásnak és a jogszabályi követelmények maradéktalan betartásának.

Fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a www.kedvesem.hu oldalon elérhető szabályzat hatósági eljárás megindításakor hatályos szövege szerinti gyakorlat esetében az adatkezelés jogszerűségéhez hiányzik az érintett által megadott hozzájárulás több törvényi követelménye, így a megfelelő tájékoztatás, a kifejezettség/határozottság, valamint az egyértelműség/félreérthetlenség is.

3. Az adatvédelmi hatósági eljárás megindításának időpontjában az ÁSZF a következőket tartalmazta a Kötelezett „vállalatcsoportja” tagjainak az adatkezeléssel összefüggő tevékenységével kapcsolatban:

14.2.4./ „A Szolgáltatás vállalatcsoportunk tagjainak weboldalaival is össze van kapcsolva, ezért a Weboldalon vállalatcsoportunk tagjai is alkalmazhatnak cookie-kat, melyekért azonban felelősséggel nem tartozunk. Ezért javasoljuk, olvasd el vállalatcsoportunk többi tagjának saját weboldalaikon található adatvédelmi politikáját is”.

14.5./ ...„Hozzájárulsz ahhoz is, hogy az adataidat átruházzuk vállalatcsoportunknak”.

Az eljárás megindítását követően a Kötelezett a szabályzatait egyetlen ponton módosította, mégpedig beillesztette az első idézett rendelkezés végére a következő mondatot: „Vállalatcsoportunk a Netris Kft-re és a Postvex Kft-re kiemelten vonatkozik”.

A 2013. augusztus hó 23. napján kelt nyilatkozatában azt állította a fentieknek ellentmondva, hogy „nem továbbítjuk a felhasználók adatait a Postvex Kft. részére, a Postvex Kft. nem végez adatkezelést és adatfeldolgozást a kedvesem.hu oldallal kapcsolatban”, valamint a 2013. június hó 27. napján kelt beadványában kijelentette, hogy „nem veszünk igénybe harmadik felet a folyamatban”. A Postvex Kft. tevékenységét a következőképpen írta le utóbbi nyilatkozatában: „a Postvex Kft-ben végzek a kedvesem.hu oldallal kapcsolatos és egyéb külső cégek számára informatikai fejlesztéseket”. Ehhez képest a Hatóság képviselője az interneten informálódva megállapította, hogy a www.fehernemudiszkont.hu weboldal üzemeltetését végzi, az oldalon regisztráltak adatai tekintetében adatkezelőként lép fel.

A Kötelezett nem válaszolt az ÁSZF 14.2.4. pontjával kapcsolatban az eljárás során többször feltett kérdésre, hogy milyen célból és módon van összekapcsolva a szolgáltatásuk „vállalatcsoportjuk” egyéb oldalaival, mely weboldalokról van szó, „vállalatcsoportjuk” tagjai milyen célból és milyen cookiekat alkalmaznak a www.kedvesem.hu oldalon.

A fentiekből bármilyen egyértelmű következtetés levonását, megállapítás tételét nehezítette az a tény, hogy magát a Postvex Kft-t csupán az adatvédelmi hatósági eljárás megindítását követően, 2013. május hó 7. napján jegyezték be.

Megállapítható tehát, hogy a Kötelezett nem adott előzetesen egyértelmű tájékoztatást szabályzataiban az adatkezeléssel összefüggő lényeges körülményekről, mellyel megsértette az Infotv. 20. § (2) bekezdését.

Az egymásnak ellentmondó szabályzatok, a Kötelezett által a hatósági eljárás során adott homályos és rendkívül szűkszavú nyilatkozatok miatt az eljárás során sem vált egyértelmű, hogy

- kinek adták/adhatták át a felhasználók személyes adatait az eljárás megindítása előtt, és kik alkalmazhattak cookiekat, kik alkották a „vállalatcsoportjukat”,
- az ÁSZF módosítását követően kik azok, akik *nem kiemelten*, de beletartoznak a „vállalatcsoportjukba”, ők milyen szerepet töltenek be az adatkezelés folyamatában, mi a célja a személyes adatok részükre történő továbbításának,
- és egyáltalán mi az adatkezelésben betöltött szerepe a Postvex Kft-nek: a nyilatkozatokban jelzett szoftverfejlesztés, az ÁSZF-ben megfogalmazott adatfeldolgozás, vagy, ahogy azt a www.fehernemudiszkont.hu oldalon tapasztalta a Hatóság, honlap-üzemeltetés, adatkezelés a profilja a társaságnak.

4. Az eljárás megindításának időpontjában hatályos szabályzatban a Kötelezett nem tájékoztatta az érintetteket személyes adataik kezelésével kapcsolatos jogairól és jogorvoslati lehetőségeikről, valamint nem kellő pontossággal jelölte meg az adatkezelés célját az elektronikus hírlevélküldés tekintetében, mellyel megsértette az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét.

A Hatóság ezúton is fel kívánja hívni a Kötelezett figyelmét arra, hogy a megfelelő tájékoztatás megadása nem egy sematikusan, mechanikusan elvégzendő feladat, hanem az adatkezelés jogszerűségének alapfeltétele, melynek maradéktalan teljesítése az adatkezelő kötelezettsége.

Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. és 13. pontjainak, a 4. § (1) – (2), 6. § (3) és 20. § (2) bekezdésének megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte és az Infotv. 61. § (1) bekezdés c) pontja szerint felszólította adatkezelési gyakorlatának jogszabályoknak megfelelő átalakítására.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor, és nem tanúsítja az eljárás során módosított szabályzatok megfelelőségét sem.

IV. A Hatóság a bírság kiszabása során súlyosbító körülményként vette figyelembe a kiskorú felhasználók esetében a jogsértés súlyát, valamint a jogsértő állapot folyamatos fennállását. A bírság összegének megállapításánál enyhítő körülményként értékelte azonban azt, hogy a Kötelezett az adatvédelmi hatósági eljárás megindításának hatására rövid időn belül módosította gyakorlatát, lehetetlenné téve a 16 éven aluli kiskorúak regisztrációját a www.kedvesem.hu oldalon, valamint a korábban ilyen életkorral regisztrált felhasználók profilját „elutasította”.

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem

fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettségteljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítésre (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a kiskorú érintettek, valamint a hasonló társkereső oldalakon regisztrált nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelttem el.

Az adatvédelmi hatósági eljárásnak az Infotv. 60. § (5) bekezdésében megszabott, egy alkalommal meghosszabbított ügyintézési határideje nem került túllépésre, figyelembe véve, hogy a tényállás tisztázásához szükséges adatok beszerzésére irányult felhívásoktól azok teljesítéséig terjedő idő az eljárási határidő teltét megszakította.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2013. október „ „

dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár